
PISA 2000

FRISLÄPPTA UPPGIFTER I LÄSNING

Manual

Skolverket

Förord

År 2000 gjordes den första datainsamlingen i OECDs studie PISA 2000 (Programme for International Student Assessment) med fokus på 15-åringars läsförståelse. I denna rapport presenteras 9 frisläppta texter med 38 tillhörande uppgifter. Kopieringsunderlag för uppgifterna finns att tillgå i webbrapporten: ”*Frisläppta uppgifter i läsning. Elevhäfte med fri kopieringsrätt*” på Skolverkets hemsida www.skolverket.se.

Syftet med föreliggande rapport är tvåfaldigt. Dels ger uppgifterna en inblick i vad som studerats i PISA, dels kan materialet användas för att ge en bild av de egna elevernas eller elevgruppernas läsförståelse i relation till ett riksrepresentativt urval av 15-åriga svenska elever, eller, om så önskas, för motsvarande grupp elever från hela OECD. Utöver en generell jämförelse kan användning av uppgifterna i diagnostiskt syfte ge värdefull information om elevers starka och svaga sidor med avseende på olika lässtrategier.

Det är vår förhoppning av rapporten med texter, uppgifter och tillhörande resultatdata skall kunna ligga till grund för en stimulerande pedagogisk debatt ute i skolorna.

Rapporten, liksom kopieringsunderlaget ”*Frisläppta uppgifter i läsning. Elevhäfte med fri kopieringsrätt*” har framtagits av Sveriges nationella projektledare för PISA (NPM), professor Karin Taube, och högskoleadjunkt Irene Hammervik, båda vid Mitthögskolan.

Stockholm den 9 september 2004

Kristian Ramstedt
Enhetschef
Resultatbedömningsenheten

Anita Wester
Projektledare PISA

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	SID
BAKGRUND	3
ANVISNINGAR OCH ANVÄNDNINGSFÖRSLAG	5
RÄTTNINGSANVISNINGAR OCH SVARFREKVENSER	7
RESULTATBLANKETT	46

BAKGRUND

Programme for International Student Assessment (PISA) som initierats av OECD studerar effekterna av medlemsländernas utbildning inom det obligatoriska skolväsendet. Inom ramen för projektet genomfördes en stor datainsamling år 2000. Av de totalt 141 läsuppgifter kopplade till 37 texter som ingick i denna datainsamling har nu 45 uppgifter kopplade till 11 texter släppts fria, dvs de kan användas fritt av alla som är intresserade. Övriga läsuppgifter är fortfarande hemliga. Detta därför att vissa av dem kan komma att användas i framtida datainsamlingar inom PISA för att påvisa trender med avseende på femtonåringars läsförmåga i olika länder.

I Sverige har Skolverket fattat beslut om att göra 38 uppgifter med tillhörande 9 texter tillgängliga på nätet via Skolverkets hemsida att fritt användas ute på skolorna. Utöver texter och uppgifter innehåller paketet även en kort bakgrund om PISA-projektet, en beskrivning av tankegångar bakom valet av texter och skapandet av uppgifter, användningsförslag, rättningsanvisningar och svarsfrekvenser samt resultatblankett.

PISA-projektet

Syftet med PISA är att undersöka i vilken grad respektive utbildningssystem bidrar till att femtonåringar, som snart kommer att ha avslutat den obligatoriska skolan, är rustade att möta framtiden. Målet i PISA är inte primärt att utvärdera eleverns förmåga att återge faktakunskaper i relation till skolämnen och styrdokument. I stället strävar PISA efter att mäta sådana kunskaper och färdigheter som anses vara av betydelse i det vuxna livet. Kan femtonåringar analysera, resonera och föra fram sina tankar och idéer på ett konstruktivt sätt? Stor vikt läggs vid att kunna sätta in kunskaper i ett sammanhang, att förstå processer, tolka och reflektera över information samt förmågan att lösa problem. Kanske viktigast, kommer ungdomarna att kunna fortsätta att lära sig under hela sina fortsatta liv? Svaren på dessa frågor är viktiga för eleverna själva, deras föräldrar och lärare samt för de politiker som ska besluta om utbildning. PISA-projektet avser att ge en ny bas för diskussioner om utbildningspolitik och för samarbete i syfte att definiera och operationalisera utbildningsmål. Ytterligare ett mål med projektet är att få en bättre förståelse för orsaker till och konsekvenser av observerade skillnader i förmåga. Finns det undervisningsstrategier och sätt att organisera undervisningen som är mer effektiva än andra när det gäller att uppnå de önskade utbildningsmålen? PISA innebär ett samarbete mellan olika länder, där forskare och experter från de deltagande länderna genomför projektet. Arbetet inom PISA-projektet äger rum i cykler. Tre ämnen ingår: läsförståelse, matematik och naturvetenskap. Alla tre ämnena ingår i varje cykel, men ett av dem ges större omfattning vid varje mätning. Poängen med att studera alla tre ämnena vid varje tillfälle är att kunna göra jämförelser inom respektive ämne över tid. I den första cykeln var läsförståelse det mest betonade ämnet, medan matematik betonades mest under den andra cykeln och naturvetenskap kommer att få mest utrymme under den tredje. Den första datainsamlingen genomfördes år 2000, nästa ägde rum 2003 och den tredje kommer att genomföras år 2006.

Den fortsatta framställningen kommer att begränsas till information som berör läsning för att ge den nödvändiga bakgrunden till de texter och uppgifter som sedan presenteras.

Bakgrund till texter och läsuppgifter

De begreppsmässiga utgångspunkterna för PISA-undersökningen presenteras i rapporterna *Measuring Student Knowledge and Skills. A New Framework for Assessment* (OECD, 1999) och *Measuring Student Knowledge and Skills. The PISA 2000 Assessment of Reading, Mathematical and Scientific Literacy* (OECD, 2000). Här definieras vad läsförmåga är, vad som skall utvärderas och hur. Detta bildade basen för sökandet efter lämpliga texter och skapandet av uppgifter. Huvudinnehållet i de delar av rapporterna som behandlar läsförmåga presenteras nedan.

De kompetenser och kunskaper som krävs för att fungera i ett modernt samhälle är många och skiftande. I ett alltmer informationsrikt och teknologiskt samhälle är det viktigt att kunna förstå och kritiskt granska information. En förutsättning för att tolka och bearbeta information är grundläggande kunskaper inom olika ämnesområden. Kompetenserna är viktiga då de ger den enskilde individen möjligheter att hålla sig informerad, och kunna ta ställning i viktiga samhällsfrågor. Dessa kompetenser och kunskaper sammanfattas i PISA med begreppet literacy. På läsningens område har vi för begreppet literacy valt att använda ordet *läsförmåga*.

PISA definierar literacy, läsförmåga, på följande sätt (OECD, 2000, s.10):

Förmågan att förstå, använda och reflektera över texter för att uppnå personliga mål, utveckla sina egna kunskaper och möjligheter, samt att delta i samhället.

PISA 2000 använder uppgifter som ska representera de krav på läsförmåga som femtonåringar anses behöva i framtiden. När en läsare ger respons på text antas tre dimensioner vara involverade:

- process – läsuppgift
- innehåll – slag av text
- kontext – avsikt med text.

Läsuppgift

PISA mäter elevernas förmåga att utföra en mängd olika uppgifter i samband med sin läsning. Avsikten är att simulera realistiska uppgifter som eleven kan möta i verkliga livet. PISA mäter tre aspekter av läsförståelse (lässtrategier).

1. *Informationssökning*: Förmåga att lokalisera en eller flera upplysningar i en text.
2. *Tolkning*: Förmåga att förstå en text och att dra slutsatser från en eller flera delar av den.
3. *Reflektion*: Förmåga att relatera en text till egna erfarenheter, kunskaper och åsikter.

Läsppgifterna kan även delas in efter de olika slag av svar som krävs.

1. *Fasta svarsalternativ*: Fyra eller fem alternativa svar ges, bara ett är korrekt
2. *Öppna svarsalternativ*: Uppgifterna kräver fullständiga meningar, ofta åtföljda av en tolkning, förklaring eller värdering av textens form eller innehåll.

Slag av text

PISA-texterna kan delas in i två huvudgrupper: löpande texter och icke-löpande texter. Löpande texter består vanligtvis av meningar som finns i stycken. Styckena kan ingå i längre avsnitt, kapitel och böcker. Icke-löpande texter är presenterade i tabeller, figurer och diagram.

Löpande texter kan klassificeras i fem olika typer med utgångspunkt i författarens syften: beskrivningar, berättelser/skildringar, utredningar/redogörelser, argumentationer samt instruktioner.

Icke-löpande texter varierar i form och klassificeras efter sin struktur snarare än efter författarens syfte: formulär, kallelsor och annonser, diagram och andra grafiska framställningar, schematiska teckningar, tabeller och kartor.

Avsikt med text

PISA skiljer mellan olika avsikter med läsning: läsning för personligt bruk, offentligt bruk, i samband med arbete och för utbildning.

ANVISNINGAR OCH ANVÄNDNINGSFÖRSLAG

Anvisningar

I Skolverkets häfte *Frisläppta uppgifter i läsning Elevhäfte med fri kopieringsrätt* med de 38 frisläppta PISA-uppgifterna anges, för varje uppgift, vilken *lässtrategi*: informationssökning (I), tolkning (T) och reflektion (R) samt vilken *svarstyp*: fasta svarsalternativ (F) eller öppna svarsalternativ (Ö) som krävs. Vid varje uppgift finns en ruta där elevens svarspoäng kan fyllas i. I varje ruta finns också två bokstäver som anger vilken lässtrategi och vilken svarstyp uppgiften representerar t.ex T/Ö, där T betyder att uppgiftens syfte är att mäta elevens förmåga att läsa och tolka en text och Ö att eleven skall avge ett öppet svar. När poängsättningen av ett häfte är avslutad kan poängen för respektive lässtrategi och svarsalternativ lätt beräknas och föras in på Resultatblanketten som finns längst bak i denna manual. Utifrån den ifyllda Resultatblanketten kan läraren lätt se vilken eller vilka slag av lässtrategier och svarstyper som eleverna behärskar respektive behöver träna.

OBS! Det är viktigt att de allmänna anvisningar som inleder uppgiftshäftet följs så att eleverna ges möjlighet att göra övningsuppgifterna.

Användningsförslag

De frisläppta 9 PISA-texterna med tillhörande 38 uppgifter kan användas i två huvudsyften: för diagnostisering och träning av läsförståelse enskilt eller i grupp. Uppgifterna kan utnyttjas flexibelt efter behov och tillgång till tid. Antingen kan materialet användas i sin helhet eller utvalda delar av det. Uppgifterna med öppna svarsalternativ (18 st) är betydligt mer krävande att bedöma än de med fasta svarsalternativ (20 st). Möjlighet finns att endast välja uppgifter med fasta svarsalternativ, alternativt att sätta sig in i hur uppgifterna med öppna svarsalternativ skall bedömas enligt rättningsanvisningarna och därefter använda även dessa uppgifter.

Användning av materialet kan ge en god bild av enskilda elevers eller elevgruppers läsförståelse i relation till ett representativt urval av femtonåriga svenska elever respektive OECD-elever. Utöver jämförelsen av läsförståelsen mer generellt, kan användning av uppgifterna i diagnostiskt syfte ge värdefull information om elevers starka och svaga sidor med avseende på olika lässtrategier (informationssökning, tolkning och reflektion). Dessutom kan resultaten på uppgifter med öppna svarsalternativ visa elevers läsförståelse uttryckt i egenhändigt producerade skriftliga svar.

Utfallet av diagnosen kan sedan vara vägledande för uppläggning av träning av läsförståelse. Är det i huvudsak uppgifter som kräver förmåga att reflektera som vållar problem eller ligger svårigheterna någon annanstans? Finns en stor skillnad i elevers resultat på uppgifter med fasta respektive öppna svarsalternativ? Det finns alltså möjligheter att kombinera diagnostisering och övning – använda en eller flera texter för diagnostisering och därefter samma eller nya texter och uppgifter i övningssyfte.

Texter och uppgifter kan även utgöra underlag för gruppdiskussioner om tolkningar och reflektioner. Diskussionsfrågorna kan t.ex. vara: Var i texten hittar man svaret på uppgiften? Finns svaret på uppgiften i texten eller kräver det egen reflektion? Texterna kan också användas i samband med genomgång av läsinstruktioner. Den intresserade läraren rekommenderas följande litteratur om hur man kan instruera och hjälpa elever till bättre läsförståelse:

Pressley, M., Collins Block, C., Gambrell, L.B. (2002). *Improving Comprehension Instruction – Rethinking Research, Theory, and Classroom Practice*. San Francisco: Wiley.

Lundberg, I. (2004) *Konsten att lära sig läsa faktatexter. Elevens möte med läroboken*. Stockholm: Natur och Kultur

RÄTTNINGSANVISNINGAR OCH SVARFREKVENSER

Uppgift 1: TCHADSIJÖN

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: A

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	74,6	62,3
B	3,7	4,0
C	3,8	5,1
D	4,0	4,3
E	8,7	19,1
Ej besvarade	5,2	5,2

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	74.6	74.5	74.6	63,8	64,2	62,3
0	25.4	25.5	25.4	36,2	35,8	37,7

Uppgift 2: TCHADSJÖN

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: 11000 f Kr (eller ungefärlig tidpunkt, mellan 10500 och 12000; eller annan angivelse som eleven extrapolerat ur diagrammet)

Exempel på svar som ger 1 poäng:

- 11 000
- 11 000 f Kr
- 10 500 f Kr
- Precis före 10 000 f KR
- Omkring 12 000
- Omkring 11 000 f Kr

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	54,7	55,0	54,9	49,2	53,3	50,3
0	45,3	45,0	45,1	50,8	46,7	49,7

Uppgift 3: TCHADSJÖN

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

1 poäng: Nämner sjöns återuppståndelse. Observera: svaret kan få full poäng även om föregående svar är fel.

Exempel på svar som ger 1 poäng:

- Tchadsjön återuppstod vid 11000 f Kr, efter att ha helt försvunnit vid 20000 f Kr.
- Sjön försvann under istiden, och återuppstod sedan vid denna tidpunkt.
- Det är då som den återuppstod.
- Ungefär vid 11000 f Kr kom sjön tillbaka.
- Sedan återuppstod sjön efter att ha varit försvunnen i 9000 år.

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	59,6	60,9	60,3	43,4	39,5	40,8
0	40,4	39,1	39,7	56,6	60,5	59,2

Uppgift 4: TCHADSJÖN

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: A

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	74,9	73,2
B	7,0	4,8
C	8,4	6,5
D	3,1	8,0
Ej besvarade	6,6	7,5

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	76,6	73,2	74,9	76	74,1	73,2
0	23,4	26,8	25,1	24	25,9	26,8

Uppgift 5: TCHADSJÖN

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: C

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	15,8	10,1
B	8,2	9,6
C	56,4	54,2
D	12,5	18,0
Ej besvarade	7,1	8,1

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	56,8	56,0	56,4	56,8	54,7	54,2
0	43,2	44,0	43,6	43,2	45,3	45,8

Uppgift 6: INFLUENZA

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: B

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	2,3	8,0
B	85,7	71,5
C	2,1	2,4
D	8,9	17,7
Ej besvarade	1,0	0,4

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	91,1	80,4	85,7	78,1	68,7	71,5
0	8,9	9,6	14,3	21,9	31,3	29,5

Uppgift 7: INFLUENSA

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

2 poäng: Hänvisar korrekt till texten; sätter samband mellan textens stil och syfte som överensstämmer med ”ett vänligt och uppmuntrande sätt”. Svaret måste innehålla ÅTMINSTONE EN av följande:

- (1) hänvisa till en av aspekterna (layout, textens stil, bilder eller andra illustrationer eller liknande) i detalj – det vill säga till en speciell del eller egenskap av någon aspekt; OCH/ELLER
- (2) använda andra bedömningsord än ”vänlig” och ”uppmuntrande”. (Observera att sådana ord som ”intressant”, ”lättläst” och ”tydlig” inte anses vara tillräckligt specifika).

Åsikten om huruvida Fiona har lyckats är uttalad eller underförstådd.

- Nej, det är inte en bra idé att placera en spruta precis i början. Det skrämmer folk. [*Hänvisar till en specifik del av utformningen: en särskild bild (1). Använder eget bedömningsord: ”skrämmer” (2).*]
- Ja bilderna lättar upp texten och gör den mer läsbar. [*Beskriver en särskild aspekt av layouten (1).*]
- Den seriefigurlika bilden av viruset är vänlig. [*Hänvisar till en specifik aspekt (”seriefigurlik”) i en illustration (1).*]
- Nej, bilderna är barnsliga och utanför ämnet. [*Använder egna ord (”barnsliga”, ”utanför ämnet”) för att bedöma en av aspekterna som nämns i frågan (2).*]
- Ja, skrivsättet är avspänt och familjärt. [*Använder egna ord (”avslappnat”, ”informell”) för att bedöma ett av de drag som nämns i(2).*]
- Ja, stilen var varm och inbjudande. [*Använder egna ord för att bedöma stilen (2).*]
- Texten är för lång. Folk kommer inte att göra sig besväret att läsa den. [*Hänvisar till en relevant aspekt i presentationen: textmängden (1). Använder egna bedömningsord (2).*]
- Hon utövar inte tryck på folk för att ta sprutan, vilket skulle verka uppmuntrande. [*Underförstådd hänvisning till skrivsätt eller ordval: en aspekt av stilen (2).*]
- Nej, skrivstilen är väldigt formell. [*Diskutabel, men rimlig tillämpning av eget bedömningsord: ”formell” (2).*]

1 poäng: Hänvisar korrekt till texten, och drar ett samband mellan syfte och information samt innehåll (snarare än stilen), i överensstämmelse med ”vänlig och uppmuntrande”. Åsikten om huruvida Fiona har lyckats kan vara tydlig eller lätt att uppfatta.

- Nej, det går inte att förmedla idén om att ta en spruta på ett gemytligt och uppmuntrande sätt.
- Ja, hon har lyckats. Hon erbjuder många tillfällen och tider att vaccinera sig på. Hon ger också hälsotips.

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
2	74,3	65,0	70,0	53,8	45,6	48,2
1	9,2	7,5	8,4	18,1	16,5	17,4
0	16,5	27,5	21,6	28,1	37,9	34,4

Uppgift 8: INFLUENSA

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: B

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	22,0	10,2
B	39,7	55,9
C	15,3	17,5
D	21,6	15,6
Ej besvarade	1,4	0,8

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	43,3	36,2	39,7	60,2	54,0	55,9
0	56,7	63,8	60,3	39,8	46,0	44,1

Uppgift 9: INFLUENSA

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

2 poäng: Bedömer textavsnittet i förhållande till ordet ”missförstånd” genom att ange att det finns en möjlig motsägelse. (”Vem bör vaccinera sig? Alla...” kontra ”Vem bör inte vaccinera sig?”) Eleven kan förklara vad motsägelsen består i, eller avstå från detta.

Elevens instämmande eller oenighet är uttalad eller underförstådd.

- Ja, eftersom det skulle vara farligt för vissa människor att vaccinera sig (t ex gravida kvinnor). *[Beskriver motsägelsen.]*
- Nej, eftersom när man läst några rader till förstår man att vissa människor inte bör vaccinera sig och hon vill att alla människor ska göra det.
- Ja, eftersom hon säger att ”alla” kan göra det och senare räknar hon upp de människor som inte kan vaccinera sig. *[Anger motsägelsen.]*
- Denna rad hävdar att alla borde vaccinera sig, vilket inte stämmer. *[Motsägelsen beskrivs kortfattad.]*
- Ja, i viss utsträckning! Kanske: ”Alla som vill skydda sig mot viruset, men som inte lider av någon av följande symptom eller sjukdomar.” *[Den föreslagna omformuleringen visar att eleven förstått motsägelsen.]*

ELLER Bedömer textavsnittet i förhållande till ordet ”missförstånd” genom att ange att påståendet kan vara en överdrift (dvs Alla behöver inte vaccinet, eller vaccinationen ger inte komplett skydd.) Eleven kan förklara vad överdriften handlar om, eller kan avstå från detta. Elevens instämmande eller oenighet är uttalad eller underförstådd.

- Den måste strykas, eftersom vaccinationen inte garanterar att man inte får influensan.
- Jag håller inte med, även om det låter som om man helt säkert får influensan om man inte vaccinerar sig.
- Om man vaccinerar sig har man i alla fall inte komplett skydd.
- Den måste strykas, eftersom inte alla människor får influensan, särskilt om man är i god form.
- Ja, jag håller med eftersom det låter som om sprutan är effektivare än den är. *[Svaret antyder att eleven talar om en överdrift, även om denna inte specificeras.]*

1 poäng: Bedömer textavsnittet, men inte i förhållande till ordet ”missförstånd”.

(1) Anger att påståendet är starkt, effektivt och/eller engagerande utan att nämna den möjliga motsägelsen eller vad som kan missförstås; ELLER

(2) Anger att påståendet ”Alla som vill skydda sig mot viruset” är överflödigt eftersom det säger vad som redan är uppenbart.

- Det är bra att skriva detta för det kommer att uppmuntra folk. *[1]*
- Den måste stå kvar eftersom den framhäver budskapet. *[1]*
- Jag tycker att dessa ord inte skulle ha varit med, eftersom det är självklart att alla vill skydda sig mot viruset, även om detta inte sker genom vaccination. *[2]*

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
2	58,7	44,4	51,9	39,4	31,9	34,6
1	9,0	6,6	7,9	19,0	16,6	18,1
0	32,3	49,0	40,2	41,6	51,5	47,3

Uppgift 10: INFLUENSA

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: D

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	6,6	9,8
B	8,7	13,4
C	26,0	26,7
D	57,4	49,1
Ej besvarade	1,3	1,0

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	63,1	51,8	57,4	54,5	45,5	49,1
0	36,9	48,2	42,6	45,5	54,5	50,9

Uppgift 11: GRAFFITI

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: B

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	6,0	3,9
B	87,2	79,2
C	1,6	3,9
D	5,2	12,4
Ej besvarade	0,0	0,6

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	89,7	84,7	87,2	82,9	78,3	79,2
0	10,3	15,3	12,8	17,1	21,7	20,8

Uppgift 12: GRAFFITI

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: Uppfattar att en jämförelse görs mellan graffiti och reklam. Svaret stämmer överens med uppfattningen att reklam är en laglig form av graffiti.

- För att visa att reklam kan vara lika påträngande som graffiti.
- Eftersom vissa människor tycker att reklamen är lika ful som spraymålningar.
- Hon påstår att reklam bara är en legal form av graffiti.
  - Hon tycker att reklam är som graffiti.
- Eftersom de inte ber om lov för att sätta upp affischtavlor. [*Jämförelsen mellan reklam och graffiti är underförstådd.*]
- Eftersom reklam placeras i samhället utan vår tillåtelse, på samma sätt som graffiti.
- Eftersom affischtavlorna är som graffiti. [*Svaret minimalt. Uppfattar en likhet utan att närmare utveckla vilken likheten är.*]
- Eftersom det är en annan form av annonsering.
- Eftersom annonsörerna klistrar upp planscher på väggarna och hon tycker att även det är graffiti.
- Eftersom det också är på väggarna.
- Eftersom de är lika trevliga eller fula att titta på.
- Hon tar upp reklam för att det är acceptabelt till skillnad från graffiti. [*Genom att jämföra inställningen till de två blir likheten mellan graffiti och reklam underförstådd.*]

ELLER: Uppfattar att hänvisningen till reklam är en strategi för att försvara graffitin.

- Så att vi till slut kommer att betrakta graffitin som laglig.

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	61,3	57,4	59,4	60,3	54,0	56,0
0	38,7	42,6	40,6	39,7	46,0	44,0

Uppgift 13: GRAFFITI

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

1 poäng: Förklarar sin ståndpunkt genom att hänvisa till innehållet i det ena eller båda breven. Hänvisar till författarens allmänna ståndpunkt (dvs för eller emot) eller till en detalj i hennes argument. Tolkningen av författarens argument måste vara rimligt. Förklaringen kan utgöras av omskrivning av en del av texten, men får inte skrivas av helt eller till största delen utan ändring eller tillägg.

- Jag är överens med Helga. Graffiti är illegalt vilket innebär att det handlar om vandalisering.
- Helga för jag är emot graffiti. *[Minimalt svar]*
- Sophie. Jag tycker att det är hyckleri att bötfälla dem som klottrar och sedan tjäna pengar på att utnyttja deras skapande.
- På ett sätt håller jag med båda två. Jag tycker att det ska vara förbjudet att måla på väggar på offentliga platser, men man borde ge dessa människor möjlighet att uttrycka sig på andra ställen.
- Sophie, eftersom hon bryr sig om konst.
- Jag håller med båda. Graffiti är dumt men reklam är precis lika dumt, så jag vill inte hyckla.
- Helga, eftersom jag inte heller tycker om graffiti, men jag förstår Sophies åsikt och att hon inte ville fördöma folk för att de gör något de tror på.
- Helgas, för det är verkligen synd att skamfila unga människors rykte för ingenting. *[Gränsfall: direkt citerat till viss del, men inneslutet av annan text.]*
- Sophie. Det är sant att mönster och färger som stulits från graffitin förekommer i affärer och accepteras av människor som betraktar graffiti som hemsk. *[Förklaringen är en kombination av fraser från texten, men graden av manipulationen antyder att texten har förståtts väl.]*

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	87,0	80,5	83,8	76,2	67,9	71,2
0	13,0	19,5	16,2	23,8	32,1	28,8

Uppgift 14: GRAFFITI

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

- 1 poäng:** Förklarar ståndpunkten med hänvisning till stil eller form i det ena eller båda breven. Hänvisar till kriterier som stil, argumentets struktur, argumentets slagkraft, ton, använt register, strategier för att övertyga läsarna. Termer som "bättre argument" måste underbyggas. (Observera att ord som "intressant", "lättläst" och "klar" inte anses vara tillräckligt precisa.)
- Helgas brev. Hon föreslår flera aspekter att ta i beaktande och hon nämner skadorna på miljön som orsakas av klottrarna, vilket jag tycker är viktigt.
  - Helgas brev är verkningsfullt eftersom hon vänder sig direkt till klottrarna.
  - Jag tycker att Helgas brev är det bättre av de två. Jag tycker att Sophies brev är en aning vinklat.
  - Jag tycker Sophie la fram ett mycket starkt argument men Helgas var bättre strukturerat.
  - Sophie, för hon riktade sig egentligen inte till någon. *[Förklarar sitt val vad beträffar innehållets kvalitet. Förklaringen är begriplig när den tolkas som "Angriper inte någon".]*
  - Jag tycker om Helgas brev. Hon var mycket kraftfull i fråga om att föra fram sin avsikt.

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	79,4	70,3	75,0	58,7	49,6	53,2
0	20,6	29,7	25,0	41,3	50,4	46,8

Uppgift 15: ARBETSKRAFT

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: D

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	9,0	17,1
B	10,9	7,4
C	4,9	8,1
D	72,5	64,8
Ej besvarade	2,7	2,6

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	73,7	71,3	72,5	68,4	63,6	64,8
0	26,3	28,7	27,5	31,6	36,4	35,2

Uppgift 16: ARBETSKRAFT

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

2 poäng: Svaret visar att eleven har integrerat siffran i trädigrammet och "x 1000" i rubriken/fotnoten: 949 900. Acceptera uppskattningar mellan 949 000 och 950 000 i siffror eller ord. Acceptera 900 000 eller en miljon (i ord eller siffror) med bestämningsord.

- 949 900
- lite mindre än niohundrafemtio tusen
- 950 000
- 949,9 tusen
- nästan en miljon
- omkring 900 tusen
- 949,9 X 1000
- 949 900
- 949(000)

1 poäng: Svaret visar att siffran som ges i trädigrammet har lokaliserats, men att uppgiften "x 1000" som tillhandahållits genom rubriken och fotnoten inte korrekt integrerats (svar: 949,9, eller närliggande siffra). Svarar 949,9 i ord eller siffror. Tillåt avrundningar jämförbara med de för Kod 2.

- 949,9
- 94 900
- nästan ett tusen
- strax under 950
- omkring 900
- strax under 1000

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
2	42,0	51,9	47,0	29,6	33,5	30,0
1	30,7	23,5	27,0	43,1	37,1	40,7
0	27,3	24,6	26,0	27,3	29,4	29,3

Uppgift 17: ARBETSKRAFT

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

	Inom arbetsmarknaden: med anställning	Inom arbetsmarknaden: arbetslösa	Ej inom arbetsmarknaden	Ej medräknad i någon kategori
Servitör, halvtidsarbetande, 35 år	☒			
Affärskvinna, 43 år, som arbetar 60 tim per vecka	☒			
Heltidsstuderande, 21 år			☒	
En man, 28 år, som nyligen har sålt sin affär och som söker arbete		☒		
Kvinna, 55 år som aldrig har arbetat och inte heller har velat arbeta utanför hemmet			☒	
80-årig mormor som fortfarande arbetar några timmar per dag i familjens torgstånd				☒

3 poäng: 5 rätta svar

2 poäng: 4 rätta svar

1 poäng: 3 rätta svar

0 poäng: 2 eller färre rätta svar

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
3	15,8	19,0	17,4	13,8	12,6	12,5
2	21,2	19,0	20,1	25,2	24,0	23,8
1	39,7	33,1	36,4	29,0	28,3	28,6
0	23,3	28,9	26,1	32,0	35,1	35,1

Uppgift 18: ARBETSKRAFT

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

Beståndsdel i Träddiagram	Svar
Rubrikerna i varje box (t ex ”Inom arbetsmarknaden”)	Förändras ej
Procenttalen (t ex ”64,2 %”)	Förändras
Siffrorna (t ex ”2656,5”)	Förändras
Fotnoterna under träddiagrammet.	Förändras ej

1 poäng: 3 rätta svar

0 poäng: 2 eller färre rätta svar

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	82,3	77,2	79,8	73,8	70,4	70,5
0	17,7	22,8	20,2	26,2	29,6	29,5

Uppgift 19: ARBETSKRAFT

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

1 poäng: C

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	4,8	10,4
B	7,6	8,0
C	64,9	63,7
D	17,8	12,8
Ej besvarade	4,9	5,1

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	67,8	62,1	64,9	68,3	63,4	63,7
0	32,2	37,9	35,1	31,7	36,6	36,3

Uppgift 20: POLIS

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: B

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	2,4	3,8
B	77,8	60,5
C	3,8	5,5
D	14,0	26,7
Ej besvarade	2,0	3,5

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	79,6	76,1	77,8	62,4	60,8	60,5
0	20,4	23,9	22,2	37,6	39,2	39,5

Uppgift 21: POLIS

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: C

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	8,0	10,0
B	3,5	4,7
C	68,0	57,9
D	17,4	22,7
Ej besvarade	3,1	4,7

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	70,6	65,5	68,0	61,4	58,8	57,9
0	29,4	34,5	32,0	38,6	41,2	42,1

Uppgift 22: Polis

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: C

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	16,8	6,6
B	1,3	1,3
C	50,0	78,5
D	28,6	8,9
Ej besvarade	3,3	4,7

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	49,3	50,6	50,0	81,1	78,0	78,5
0	50,7	49,4	50,0	18,9	22,0	21,5

Uppgift 23: POLIS

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: B

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	2,7	3,5
B	80,8	79,6
C	6,7	5,0
D	6,1	6,9
Ej besvarade	3,7	5,0

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	83,7	78,0	80,8	81,7	79,3	79,6
0	16,3	22,0	19,2	18,3	20,7	20,4

Uppgift 24: SPORTSKOR

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: D

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	8,3	5,2
B	1,8	2,4
C	3,3	6,0
D	85,6	85,8
Ej besvarade	1,0	0,6

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	87,7	83,5	85,6	89,4	83,5	85,8
0	12,3	16,5	14,4	10,6	16,5	14,2

Uppgift 25: SPORTSKOR

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: Hänvisar till att rörelserna hindras.

- De hindrar rörelserna.
- De hindrar från att springa / att röra sig lätt.

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	91,7	84,8	88,3	85,7	77,9	80,7
0	8,3	15,2	11,7	14,3	22,1	19,3

Uppgift 26: SPORTSKOR

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: Hänvisar till de fyra kriterierna i kursiv stil i texten. Varje hänvisning kan vara ett direkt citat, en omskrivning eller en utveckling av kriteriet. Kriterierna kan anges i vilken ordning som helst. De fyra kriterierna är:

- (1) Skydda utåt
  - (2) Ge stöd åt foten.
  - (3) Garantera en god stabilitet .
  - (4) Dämpa stötar.
- 1 Skydd utåt
  - 2 Stöd åt foten.
  - 3 God stabilitet .
  - 4 Stötdämpning
  - Den måste skydda utåt, stödja foten, ge spelaren bra stabilitet och måste dämpa stötar.
  - 1 De måste se till att man inte slinter eller halkar. [*stabilitet*]
  - 2 De måste skydda foten mot stötar (t ex när man hoppar). [*dämpa stötar*]
  - 3 De måste skydda dig mot ojämn mark och mot kyla. [*skydd utifrån*]
  - 4 De måste stödja foten och vristen. [*stödja foten*]
  - Skydda, stödja, stabilisera, dämpa [*citerar underrubriken till detta textavsnitt*]

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	81,9	77,2	79,6	83,6	78,4	80,6
0	18,1	22,8	20,4	16,4	21,6	19,4

Uppgift 27: SPORTSKOR

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

1 poäng: D

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	6,8	4,9
B	6,3	3,1
C	8,4	12,9
D	77,4	78,0
Ej besvarade	1,1	1,1

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	81,3	73,6	77,4	81,5	76,3	78,0
0	18,7	26,4	22,6	18,5	23,7	22,0

Uppgift 28: GÅVAN

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

GÅVAN POÄNGSÄTTNING 9A (Talare 1 – “Hjärtlös och grym”)

1 poäng: Ger bevis från berättelsen som stödjer att kvinnan är hjärtlös och grym. Kan hänvisa till hennes avsikt att skjuta puman eller till att hon faktiskt skjuter på puman. Kan citera eller göra en nära omskrivning.

- Hon försöker skjuta puman.
- Hon är grym eftersom hennes första tanke är att döda puman.
- Hon skrattar när hon tänker på att döda kattjuret.
- När hon åt skrattade hon åt att katten gnällde.
- Hon tog upp geväret och sköt genom fönstret. *[Citat]*

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

GÅVAN POÄNGSÄTTNING 9B (Talare 2 – “medkännande”)

1 poäng: Ger bevis från berättelsen som stödjer att kvinnan är medkännande. Kan hänvisa till hennes handling att ge puman mat, eller ge belägg för hennes förmåga till medkännande med puman eller mer generellt. Kan citera eller göra en nära omskrivning.

- Hon är generös eftersom hon delar sin mat med kattjuret.
- Hon ger den skinka.
- Hon tog ned vad som fanns kvar av skinkan och kastade skinkan genom den trasiga fönsterrutan. *[Citat]*
- När hon hör puman första gången tycker hon att den låter ledsen, inte otäck. *[Belägg för medkännande för pantern.]*
- Det står att “hon ville gråta, över sig själv, över alla människor, över allting i samband med översvämningen”. *[Citerat belägg för mer generellt medkännande.]*

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Obs! maximalt blir frågans sammanlagda poäng 2

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
2	66,8	62,4	64,7	68,3	62,8	64,8
1	27,1	28,7	27,8	20,5	21,9	21,3
0	6,1	8,9	7,5	11,2	15,3	13,9

Uppgift 29: GÅVAN

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: C

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	1,6	4,2
B	2,8	3,1
C	82,3	74,7
D	12,7	16,8
Ej besvarade	0,6	1,2

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	85,1	79,4	82,3	76,0	74,4	74,7
0	14,9	20,6	17,7	24,0	25,6	25,3

Uppgift 30: GÅVAN

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

- 3 poäng:** Uppfattar att beskrivningarna har för avsikt att framkalla medömkan. Hänvisning till författarens avsikt eller inverkan på läsaren är uttalad eller underförstådd. Hänvisning till vad som händer i den övriga berättelsen är uttalad eller underförstådd. Föreslår att:
- A de citerade beskrivningarna kopplar samman puman och kvinnan (eller människor i allmänhet) vad gäller lidande; ELLER
- B de citerade beskrivningarna förbereder för kvinnans senare medkännande beteende mot puman; ELLER
- C puman framställs som ett föremål för medkänsla.
- Puman låter nästan som en människa, så den påminner om kvinnan och man tycker synd om båda. [*Uttrycklig hänvisning till kopplingen mellan puman och kvinnan/människorna. (1) Uttrycklig hänvisning till inverkan på läsaren*]
  - Man förstår på en gång att puman också är ett offer för översvämningen. [*Underförstådd hänvisning till kopplingen mellan puman och människorna i "också". (1) Uttrycklig hänvisning till inverkan på läsaren.*]
  - Kvinnan verkar tycka synd om den innan hon vet vad det är. [*Kopplar citaten till kvinnans senare medkännande beteende (2), utan uttrycklig hänvisning till avsikt eller inverkan.*]
  - Man tycker synd om puman. [*Underförstådd korrekt förståelse för nyanser i beskrivningarna. (3) Uttrycklig hänvisning till inverkan på läsaren.*]
  - Den låter ledsen och betryckt. [*Svaret antyder att eleven förstår nyanserna i beskrivningarna (3). Underförstådd hänvisning till författarens avsikt.*]
- 2 poäng:** Hänvisar till andra möjliga avsikter med (eller effekter av) de citerade beskrivningarna än att framkalla medkänsla. Kommentarer visar att texten har förståtts. Hänvisning till författarens avsikt eller inverkan på läsaren är uttalad eller underförstådd. Hänvisningar till vad som händer i resten av berättelsen är uttalad eller underförstådd. Hänvisar till:
- (1) avsikten med/effekten av att skapa spänning eller mysterium (Observera att ord som "skrämmande" och "kuslig" anses visa att de citerade beskrivningarna missuppfattats; och "intressant", "lätt att läsa" och "tydlig" anses inte tillräckligt uttryckliga); ELLER
- (2) uppfattningen att puman framställs ur kvinnans synvinkel.
- För det skapar spänning. Man vet inte vad hon gråter för egentligen. [1]
  - Puman introduceras undan för undan. [1]
  - Det är spännande. [1]
  - Man vet inte vad det är, precis som kvinnan. [*Kombination av (1) och (2).*]
  - Den beskriver kvinnans känslor för puman. [2]
- 1 poäng:** Hänvisar till den bokstavliga informationen i de citerade beskrivningarna. Kommentarer visar att texten har förståtts. Hänvisning till författarens avsikt eller inverkan på läsaren är uttalad eller underförstådd. Hänvisning till vad som händer i den övriga berättelsen är uttalad eller underförstådd. Hänvisar till:
- (1) den realistiska skildringen av puman; ELLER
- (2) det sätt beskrivningarna passar den verkliga miljön och situationen.
- Puman är ett vilddjur och vilda djur skriker. [1]
  - Puman var hungrig och dessa djur ger ljud ifrån sig när de är hungriga. [1]
  - Hon märkte vilka ljud den gav ifrån sig eftersom det var mörkt och hon inte kunde se den. [2]
  - Då hon hör puman minns hon när hon hörde en tidigare. [2]

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
3	42,7	35,6	39,2	39,0	31,2	35,3
2	30,0	29,6	29,8	22,0	21,9	21,4
1	11,1	13,7	12,4	13,0	14,6	14,0
0	16,2	21,1	18,6	26,0	32,3	29,3

Uppgift 31: GÅVAN

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: B

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	2,6	2,4
B	85,2	86,5
C	6,4	7,6
D	5,0	1,8
Ej besvarade	0,8	1,7

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	86,2	84,3	85,2	88,5	85,2	86,5
0	13,8	15,7	14,8	11,5	14,8	13,5

Uppgift 32: GÅVAN

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

2 poäng: Uppfattar undermeningen att kvinnan drivs av medömkan eller empati med puman. Kan också nämna att kvinnan inte medvetet förstår sitt eget motiv.

- Hon tyckte synd om den.
- Eftersom hon visste hur det kändes att vara hungrig.
- Eftersom hon är en medlidsam person.

1 poäng: Uppfattar att berättelsen inte uttryckligt förklarar kvinnans motiv och/eller att hon inte medvetet förstår det.

- Hon tänkte inte på vad hon gjorde
- Genom ett infall.
- Instinkt
- Hon visste inte.
- Det står inte i berättelsen.

ELLER: Svarar angående pumans fysiska behov av föda eller hjälp, utan att hänvisa till kvinnans motiv.

- För att den var hungrig.
- För att den skrek.
- För att hjälpa den att överleva.

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
2	52,0	45,4	48,8	50,9	45,6	48,7
1	13,4	16,3	14,8	16,4	17,4	16,8
0	34,6	38,3	36,4	32,7	37,0	34,5

Uppgift 33: GÅVAN

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: C

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Andel elever (%) på de olika svarsalternativen Sverige och OECD år 2000

Svarsalternativ	Sverige	OECD
A	14,4	7,7
B	4,1	3,6
C	51,2	40,1
D	29,3	46,5
Ej besvarade	1,0	2,1

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	55,4	46,9	51,2	44,0	39,5	40,1
0	44,6	53,1	48,8	56,0	60,5	59,9

Uppgift 34: GÅVAN

UPPGIFTENS SYFTE: Reflektion

3 poäng: Går djupare än en bokstavlig tolkning av berättelsen och tolkar den på ett sätt som stämmer överens med en korrekt litterär förståelse. Utvärderar slutet i form av tematisk helhet, genom att sätta sista meningen i samband med centrala förhållanden, frågor eller metaforer i berättelsen. Svar kan till exempel hänvisa till förhållandet mellan puman och kvinnan; till överlevnad; eller till en gåva eller tack. Åsikt om lämplighet är uttalad eller underförstådd.

- Ja. Berättelsen har gjort så att kvinnan fått kontakt med vad som är verkligt viktigt i livet och det rena vita benet är en symbol för detta.
- Ja. Jag antar att det som puman lämnat kvar av skinkan var också en gåva och budskapet var "lev och låt leva".
- Ja. Benet är som en gåva och det är berättelsens tema.
- Ja. Skinkbenet påminner en om vad som kunde ha hänt med kvinnan.
- Det är lämpligt eftersom djuret på något sätt tackade henne för skinkan.

2 poäng: Gör en djupare tolkning av berättelsen och tolkar den på ett sätt som stämmer överens med en korrekt litterär förståelse. Utvärderar slutet i form av stil eller ton genom att relatera sista meningen till den allmänna stilen eller tonen i resten av berättelsen. Åsikt om lämplighet är uttalad eller underförstådd.

- Ja, den passar den sakliga framställningen i berättelsen.
- Ja, den bibehåller det kusliga i berättelsen.
- Nej, den är för abrupt när större delen av historien berättas mycket detaljerat.

1 poäng: Svarar bokstavligt på ett sätt som överensstämmer med en korrekt bokstavlig tolkning av berättelsen. Bedömer slutet utifrån händelseförloppet genom att sätta sista meningen i samband med speciella händelser (t ex. att katten har ätit upp köttet, pumans besök i huset; att översvämningen avtog). Åsikt om lämplighet är uttalad eller underförstådd.

- Ja, det svarar på frågan om kattjuret åt maten.
- Nej. Avsnittet som handlade om köttet var redan avslutat.
- Köttet är slut och därmed även berättelsen.
- Ja. Nu när översvämningen har avtagit och kattjuret har ätit köttet finns det ingen anledning för kattjuret att stanna kvar.
- Jag tycker det var ett bra slut för det visar att hon hade en puma på sin veranda. *[Förstår på ett bokstavligt plan, att händelserna i berättelsen "verkliga hände".]*
- Nej, det är inget passande slut, det var inte en gåva, men det var mycket farligt. *[Visar på en uteslutande bokstavlig tolkning.]*
- Det är lämpligt att skriva att det var efter regnet. *[Hänvisning till att översvämningen avtar.]*

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige 2000			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
3	22,1	18,0	20,2	29,7	23,9	26,4
2	23,7	19,8	21,9	6,2	5,7	6,0
1	29,7	28,5	29,2	29,3	28,9	28,7
0	24,5	33,7	28,7	34,8	41,5	38,9

Uppgift 35: PERSONAL

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: Nämner minst ETT av följande:

- (1) Från personalavdelningen.
- (2) Från personlrådgivaren.
  - Personalavdelning
  - Personlrådgivaren kan ge dig mer information.

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	93,1	89,9	91,5	89,5	86,3	87,0
0	6,9	10,1	8,5	10,5	13,7	13,0

Uppgift 36 PERSONAL

UPPGIFTENS SYFTE: Informationssökning

1 poäng: Nämn BÅDA av följande:

- (1) De fungerar som medlare för anställda ELLER medling.
- (2) De hjälper till med att hitta nya arbeten.*[Acceptera inte: "Databank med arbetstillfällen", "Vägledning", "Kurser", eller "Projekt för byte av yrke"]*

- medlare
hjälper till att finna nya arbeten när så behövs
- agerar som medlare
hjälper dig att finna ett nytt jobb

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	73,3	65,1	69,3	36,6	31,1	34,2
0	26,7	34,9	30,7	63,4	68,9	65,8

Uppgift 37: NYA REGLER

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

1 poäng: Stryker under ELLER ringar in meningen ELLER en del av meningen som innehåller åtminstone ETT av följande:

(1) ”tillsatte man en kommission”

(2) ”anslå tre månader för den allmänna opinionen att reagera på kommissionens rekommendation...”

- [Understruket] ... I Australien tillsatte man en kommission för att utreda frågan [Eleven har strukit under en av de relevanta meningarna.]
- [Understruket] ... I Australien tillsatte man en kommission för att utreda frågan ... och ... yrkade de på att man skulle anslå tre månader för den allmänna opinionen att reagera på kommissionens rekommendation ... [Eleven har strukit under båda de relevanta delarna av texten.]
- [Understruket] ... I Australien tillsatte man en kommission för att utreda frågan ... och I Frankrike måste en kvinna nyligen gå till domstol för att få tillstånd att bli gravid med sin avlidne makes djupfrysta sperma ... [En del av texten är korrekt understruken; andra understrykningar verkar vara ett svar på nästa fråga, så acceptera detta.]

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
1	69,4	64,7	67,1	57,7	51,2	52,7
0	30,6	35,3	32,9	42,3	48,8	47,3

Uppgift 38: NYA REGLER

UPPGIFTENS SYFTE: Tolkning

2 poäng: Nämner minst TVÅ av följande:

- (1) När paret Rios dog tvistade man om vad man skulle göra med embryona.
[Acceptera inte frågeställningarna i fjärde stycket (t ex, "Vad skulle sjukhuset göra med de frysta embryona?" "Hade embryona rätt till arvet?") om inte eleven uttryckligen sammankopplar dessa tvister med embryodonatorernas död (paret Rios).]
- (2) En kvinna i Frankrike var tvungen att gå till domstol för att få tillstånd att använda sin döde mans spermier.
- (3) Vad skulle man tillämpa för regler om en surrogatmamma vägrar att lämna ifrån sig den baby hon lovat bära?
  - Den visade på ett behov av att producenten anger vad som skall göras med embryona om något skulle hända med dem och av lagar om vad som skall göras om en surrogatmamma vägrar att lämna från sig barnet.

1 poäng: Nämner ETT av de ovan givna exemplen som avser bioteknik ((1), (2) eller (3)) OCH atomkraftens destruktiva potential.

0 poäng: Övriga svar eller svar saknas

Svarsfrekvens (%) totalt och uppdelade på kön i Sverige och OECD år 2000

Poäng	Sverige			OECD		
	F	P	Tot	F	P	Tot
2	39,9	28,3	34,5	32,1	23,0	27,2
1	6,7	9,6	8,1	9,0	9,8	9,5
0	53,4	62,1	57,4	58,9	67,2	63,3

RESULTATBLANKETT

ELEVGRUPP: _____ DATUM: _____

ELEV		Resultat på hela läsprovet		Resultat på uppgifter där olika slag av lässtrategier krävts						Resultat på uppgifter med olika svarstyper			
				Informations-sökning (I)		Tolkning (T)		Reflektion (R)		Fasta svarsalternativ (F)		Öppna svarsalternativ (Ö)	
Namn	Nr	Antal poäng totalt (max=50 p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=11p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=18p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=21p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=18p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=32p)	Andel av maximal poäng i %
	1												
	2												
	3												
	4												
	5												
	6												
	7												
	8												
	9												
	10												
	11												
	12												
	13												
	14												
	15												
	16												
	17												
	18												

	Resultat på hela läsprovet		Resultat på uppgifter där olika slag av lässtrategier krävts						Resultat på uppgifter med olika svarstyper			
			Informations-sökning (I)		Tolkning (T)		Reflektion (R)		Fasta svarsalternativ (F)		Öppna svarsalternativ (Ö)	
	Antal poäng totalt (max=50 p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=11p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=18p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=21p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=22p)	Andel av maximal poäng i %	Antal poäng totalt (max=28p)	Andel av maximal poäng i %
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30												
31												
32												
Genomsnittlig poäng/procent för elevgruppen:												